

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Zienswijzeprocedure ontwerp-wijziging Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twente		
Portefeuillehouder	Barry overink, agendaletter F		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	30 juni 2026
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2600015949

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De zienswijze vast te stellen over de ontwerp-wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twente, zoals opgenomen in bijlage 2 bij dit raadsvoorstel.

Inleiding en voorgeschiedenis

Enschede is één van de veertien deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twente. Deze GR is een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie die recreatie en toerisme in de regio ontwikkelt, beheert en bevordert. Het zorgt concreet voor aanleg, onderhoud en beheer van drie recreatieplassen ('t Lageveld, 't Rutbeek en het Hulsbeek), fiets- en wandelnetwerken en andere recreatieve voorzieningen met een bovenlokaal karakter en binnen de regio Twente.

Het bestuur van het Recreatieschap Twente heeft de deelnemende colleges op 9 april jl. verzocht om een voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor te leggen aan de gemeenteraad. Dit in het kader van de voorgeschreven zienswijzeprocedure.

De aanleiding voor de wijziging van de GR is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr-wijziging heeft als doel de kaderstellende en controlerende taak van de raad te versterken ten opzichte van het verlengd lokaal bestuur (zoals gemeenschappelijke regelingen). Daarnaast is het noodzakelijk de regeling op een aantal punten te verscherpen en te actualiseren. Ook dat is verwerkt in de voorliggende ontwerp-wijziging.

De belangrijkste wijzigingen in de tekst van de GR zijn als volgt:

- In artikel 6 (Bestuur) is een bestuurlijke kopgroep toegevoegd, met nog niet beschreven verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
- In artikel 12 is de reikwijdte van de zienswijzeprocedure vergroot; uw raad komt daarmee vaker in de positie om uw taak uit te oefenen.
- In artikel 13 staat dat het bestuur een inspraakverordening vaststelt.
- In artikel 16 staat de passieve informatieplicht beschreven.
- In artikel 26 t/m 28 staat een gedetailleerde uittredingsregeling.

In dit raadsvoorstel:

- schetsen we de procedure en rolverdeling zoals die voortvloeit uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);
- analyseren we die wijzigingen en komen tot een oordeel over die wijzigingen.

Wij vragen u de bijgevoegde zienswijze (bijlage 2) vast te stellen.

Publieksvriendelijke samenvatting

De gemeente Enschede werkt samen met de dertien andere gemeenten in Twente in het Recreatieschap Twente. Deze samenwerking levert mooie, veilige en toegankelijke paden en routes op (om te fietsen, paard te rijden, te wandelen en hard te lopen). Ook de zwemplassen 't Rutbeek (Enschede), 't Hulsbeek (Oldenzaal) en 't Lageveld (Wierden) vallen onder deze samenwerking.

De afspraken voor die samenwerking zijn opgeschreven in een gemeenschappelijke regeling. Het bestuur van het Recreatieschap stelt voor die regeling hier en daar aan te passen. Het bestuur heeft de gemeenteraad van Enschede gevraagd of ze deze aanpassing goed vindt. En ze geeft de raad tot 22 september de tijd om te reageren.

Het college van B&W vindt dat het voorstel van het Recreatieschap beter kan. Hij heeft daarom een brief gemaakt die de raad kan vaststellen in de raadsvergadering in september. In die brief geeft de raad aan wat er beter kan in het voorstel van het Recreatieschap.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

- Met onze deelname aan het Recreatieschap dragen we bij aan de strategische opgave "Aantrekkelijk Enschede".
- Verder draagt een goede samenwerking in de vorm van succesvol verlengd lokaal bestuur bij aan de strategische opgave "Open Enschede".

Argumenten

1.1 *Wij leggen u een concept-zienswijze voor, dit past in de rolverdeling bij wijziging van een gemeenschappelijke regeling*

Deze rolverdeling is als volgt:

Rol van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling

Het bestuur van het Recreatieschap heeft het initiatief genomen om de regeling te wijzigen en heeft daartoe een ontwerp-wijziging opgesteld. Het bestuur heeft geen rechtstreekse relatie met de afzonderlijke gemeenteraden. Daarom verzoekt het bestuur de veertien deelnemende colleges om de ontwerpregeling aan hun raden voor te leggen.

Rol van het college

Het college is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling en daarmee formeel bevoegd om:

- de ontwerpregeling aan uw raad voor te leggen;
- u een voorstel te doen voor een zienswijze;
- de zienswijze van de raad te betrekken bij de verdere besluitvorming;
- op een later moment een besluit te nemen over wijziging van de regeling (onder voorbehoud van toestemming van de raad).

Met dit voorstel geeft het college uitvoering aan deze verantwoordelijkheid.

Rol van de gemeenteraad (in de zienswijzenfase)

Op grond van de Wgr legt het college de ontwerpregeling voor aan de raad voor een zienswijze.

Uw raad heeft in deze fase de mogelijkheid om:

- wensen en bedenkingen kenbaar te maken over de voorgestelde wijziging;
- aandachtspunten mee te geven voor de verdere besluitvorming.

En daarna

Het bestuur van de GR Recreatieschap Twente weegt vervolgens uw zienswijze (en eventuele andere zienswijzen) en neemt een nieuw besluit over de ontwerp-wijziging. Wij zitten in het bestuur en bereiden ons standpunt voor in het college van B&W. In het bestuur van het Recreatieschap kan het volgende gebeuren:

- Alle deelnemers stemmen in met de wijziging: het bestuur van de GR stelt vervolgens de definitieve ontwerpregeling vast en legt die voor toestemming voor aan de deelnemers. De raden van de deelnemers kunnen deze toestemming slechts onthouden indien sprake is van strijd met het recht of het algemeen belang.

- Niet alle deelnemers stemmen in. Zij kunnen in het bestuur in onderhandeling gaan over aanpassing van de wijziging van de regeling. Wordt men het eens dan volgt er een toestemmingsprocedure. Zo niet dan stopt het wijzigingsproces. Dit laatste is ongewenst en de deelnemers zullen alles in het werk stellen dit te voorkomen.

1.2 *Wij zien omissies in de vertaling van de bedoeling van de nieuwe Wgr in de wijziging van de tekst van de GR*

Wij hebben ons in het voorstel voor de zienswijze laten leiden door het doel van de wijziging van de Wgr (versterking rol van de raad) en de inhoud van de motie 'Grip op GR-en' (van 9 december 2024). Ook zien we enkele andere onvolkomenheden die het bestuur nu kan oplossen.

De concept-zienswijze heeft betrekking op het volgende:

- De verantwoordingsplicht van het bestuur aan de raden van de deelnemende gemeenten staat niet duidelijk in de regeling (en juist dit weegt zwaar in de nieuwe Wgr). Het zou goed zijn om in de GR op te nemen dat het bestuur aan de raden van de deelnemende gemeenten verantwoording aflegt over het hem gevoerde beleid.
- In artikel 6 (bestuur) staat dat de voorzitter en/of diens plaatsvervanger(s) kan (kunnen) optreden als kopgroep van het bestuur. Ook staat er dat de bevoegdheden van de kopgroep zijn vastgelegd in het Bevoegdhedenbesluit Recreatieschap. Er is echter nog geen concept-bevoegdhedenbesluit beschikbaar. De democratische controle op zo'n kopgroep wordt op deze wijze diffuus. Ook is de verhouding tussen een kopgroep en het overige bestuur niet helder.
- In artikel 13 staat dat het bestuur een verordening vaststelt over hoe inspraak wordt geregeld. Een dergelijke bevoegdheid doet geen recht aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenteraden: niet het bestuur maar de raden moeten zo'n verordening opstellen.
- In artikel 16 (Informatieplicht) ontbreekt dat het college en/of de raad van elke deelnemende gemeente het bestuur schriftelijk om inlichtingen kunnen vragen over alle zaken rond deze gemeenschappelijke regeling. Ook ontbreekt dat het bestuur het college en/of de raad van elke deelnemende gemeente ongevraagd alle inlichtingen moet verschaffen die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde beleid.

1.3 *Wij hebben ook opmerkingen bij overige wijzigingen van de GR-tekst*

We hebben een aantal ontbrekende zaken geconstateerd die – nu de tekst van de GR toch gewijzigd wordt – in één keer meegenomen kunnen worden.

- Er ontbreekt een artikel waarin wordt geregeld dat het bestuur een interne klachtenregeling vaststelt. Dat is op grond van de Awb niet verplicht (de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat daarvoor al een wettelijk kader). Het is echter wel transparant om de organisatorische uitwerking van artikel 9:2 van de Awb op te nemen in de GR-tekst.
- In dit artikel wordt gesproken van een zittingsperiode, terwijl nergens staat wat die periode is.
- Nergens in artikel 24 over geschillen staat wanneer sprake is van een geschil.

1.4 *In de concept-zienswijze staan concrete tekstsuggesties om de GR-teksten te verbeteren en aan te vullen*

Dit hebben we gedaan om snelheid te kunnen maken in de verwerking van de zienswijze van de raad.

Risico's

1.1 *Een zienswijze vertraagt het proces om tot een actuele GR-tekst te komen*

In het ambtelijk en bestuurlijk voortraject hebben we gevraagd om nog een snelle ambtelijke slag te maken om de tekst van de GR completer te maken en te verbeteren. Daarvoor was geen steun. Overeenstemming verkrijgen over de tekstvoorstellen en afstemming tussen veertien andere gemeenten vergt tijd.

1.2 *We hadden een aantal opmerkingen eerder in het proces kunnen maken*

De afgelopen twee jaar ging de discussie over de wijziging van de GR uitsluitend over de uitredingsregeling. Pas toen er een eindversie van de GR-tekst kwam, hebben we nog eens goed naar de volledige tekst gekeken. Daarbij constateerden we diverse omissies en deden suggesties ter verbetering. Deze hadden we in een eerder stadium kunnen inbrengen. Deze opmerkingen en suggesties zijn echter te belangrijk om niet te verwerken in de voorliggende ontwerpwijziging.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

N.v.t.

Afweging en alternatieven

- Wij kunnen de raad voorstellen geen zienswijze in te dienen. Dit doet echter geen recht aan het gewicht van onze verbetervoorstellen.
- De GR kan ervoor kiezen om het proces stil te leggen. Er is immers geen sanctieregime van kracht indien een gemeenschappelijke regeling niet voldoet aan de Wgr. Tegelijkertijd is dit politiek-bestuurlijk niet onze gewenst, omdat de huidige positie van de raden t.o.v. deze GR dan ongewijzigd blijft. En dat is onwenselijk, mede in de context van de motie 'Grip op GR-en' uit 2024.

Participatie

De ontwerpwijziging is in nauwe samenwerking tussen de veertien gemeenten tot stand gekomen. Daarbij heeft de uitredingsparagraaf veel tijd gekost. Suggesties van ons in de staart van het proces werden echter niet overgenomen.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

- De raad brengt haar zienswijze ter kennis van het bestuur van de GR.
- Het bestuur van de GR bepaalt wat het met de zienswijze(n) doet. Wij hebben een van de veertien zetels in het bestuur. We bereiden deze bestuursvergadering voor met het college van B&W door besluitvorming over de in te nemen standpunten.
- Afhankelijk van de verwerking van de zienswijze:
 - kunnen wij de wijziging voor toestemming voorleggen aan uw raad;
 - stopt het proces of treedt forse vertraging op.

Bijlagen

RV1 Stukken van het Recreatieschap: Aanbiedingsbrief, ontwerp-wijziging GR-tekst en 'was-wordt-tabel'

RV2 Concept zienswijze van de raad

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de Secretaris, de Burgemeester,

M.W. de Graaf

R.W. Bleker